Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina w Warszawie

Szkolny Program
Wychowawczo-Profilaktyczny

Warszawa 2026/2027

Spis treści

Literatura przedmiotu 3
CZĘŚĆ I 5
1. **Preambuła** 5
2. **Podstawy prawne** 6
3. **Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego** 7
4. **Misja i wizja szkoły** 8
5. **Sylwetka absolwenta** 9
6. **Wartości ważne dla społeczności szkolnej** 9
7. **Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych** 10
8. **Ogólne założenia programu profilaktyczno-wychowawczego** 12
9. **Uczestnicy i realizatorzy programu profilaktyczno-wychowawczego** 13

CZĘŚĆ II 15
1. **Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego** 15
2. **Rekomendacje Centrum Edukacji Artystycznej** 16
3. **Diagnoza aktualnych potrzeb** 16
4. **Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego** 17
5. **Wykaz specjalistycznych placówek** 18
6. **Harmonogram zadań do realizacji w roku szkolnym 2026/2027** 19

Literatura przedmiotu

- Bezpieczna szkoła. Zagrożenia i zalecane działania profilaktyczne w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów. Warszawa 2020, MEN, dostęp: https://www.ore.edu.pl/2020/09/bezpieczna-szkola-poradnik/
- Bissinger-Ćwierz U., Psychopedagogiczne metody pracy z uczniem najmłodszym oraz uczniem ryzyka dysleksji w szkole muzycznej. Poradnik dla nauczycieli klas instrumentalnych zawierający ponad 50 ćwiczeń i zabaw wspomagających grę na instrumencie. Warszawa 2016, CEA, dostęp: https://cea-art.pl/pub/Psychopedagogiczne_metody_pracy.pdf
- Bissinger-Ćwierz U., Nogaj A. A. (red.) Strategie radzenia sobie z tremą: w kształceniu muzycznym oraz w zawodzie muzyka. Warszawa 2018, Difin, dostęp: https://ksiegarnia.difin.pl/strategie-radzenia-sobie-z-trema-w-ksztalceniu-muzycznym-oraz-w-zawodzie-muzyka
- Bissinger-Ćwierz U., Metody aktywizujące w szkolnej i pozaszkolnej edukacji muzycznej. Warszawa 2019, Difin, dostęp: https://difin.pl/metody-aktywizujace-w-szkolnej-i-pozaszkolnej-edukacji-muzycznej-poradnik-dla-nauczycieli-i-animatorow
- Gaś Z., Profilaktyka w szkole. Warszawa 2006, WSiP.
- Macander D., Metody i sposoby prowadzenia diagnozy w szkole i placówce oświatowej [w:] M. Konopczyński, J. Borowik i in., Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki oświatowej. Warszawa 2017, ORE, dostęp: https://www.ore.edu.pl/2017/05/program- wychowawczo-profilaktyczny/
- Nogaj A. A. , Psychologiczne kompetencje nauczycieli w świetle wybranych trudności uczniów szkół muzycznych. W: L. Kataryńczuk-Mania, G. Mania (red.) Konteksty kultury, konteksty edukacji – wielowymiarowość kształcenia artystycznego i upowszechniania kultury. Kraków – Skarbona 2019, Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kameralistów, dostęp: http://psychologdlamuzyka.pl/wp-content/uploads/2020/05/Nogaj-Psychologiczne-kompetencje-n-li-Kraków.pdf
- Nogaj A. A., Korzyści wynikające z kształcenia muzycznego. Zeszyty Psychologiczno- Pedagogiczne Centrum Edukacji Artystycznej, 2017, 4(1), dostęp: http://psychologdlamuzyka.pl/wp-content/uploads/2019/10/Nogaj-Korzyści-wynikające-z-edukacji-muz...-ZPPP-CEA-nr-4-1.pdf
- Nowicka M, Wzorek A., Szkolny System Wsparcia Zdrowia Psychicznego – Program Promocji i Profilaktyki dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Warszawa 2017. Instytut Edukacji Pozytywnej, dostęp: https://myslepozytywnie.pl/publikacje/Program%20profilaktyczny%20dla%20szkoly%20ponadpodstawowej.pdf
- Porzak R.(red.), Profilaktyka w szkole. Stan i rekomendacje dla systemu oddziaływań profilaktycznych w szkole. Lublin 2019. Fundacja „Masz Szansę", dostęp: https://https://profilaktycy.pl/images/zasoby_pliki/ksiazka/Profilaktyka_w_szkole.pdf
- Śmieszchalska J., Profilaktyka dolegliwości wynikających ze specyfiki gry na instrumentach muzycznych – nowe wyzwanie dla nauczycieli. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 3, Warszawa 2015, dostęp: https://cea-art.pl/pub/z_3_caly_m.pdf
- Wojtanowska-Janusz B., Rola wsparcia psychologicznego w budowaniu odporności psychicznej uczniów szkół muzycznych. Zeszyty Psychologiczno-Pedagogiczne CEA, nr 4, Warszawa 2017, dostęp: https://cea-art.pl/pub/CEA-z-4-maly.pdf

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną w dniu .....

Rada Rodziców	Rada Pedagogiczna
.....	.....
(podpis Przewodniczącego Rady Rodziców)	(podpis osoby upoważnionej przez Radę Pedagogiczną)

Zatwierdzam Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny

na rok szkolny 2026/2027

.....	.....
(data)	(pieczęć i podpis dyrektora szkoły)

Szkolny Program Wychowawczo- Profilaktyczny został opracowany przez Zespół w składzie:

Joanna Matraszek *Anna Rudawska* *Paweł Arendt* *Paweł Bogdanowicz*

CZĘŚĆ I

1. Preambuła

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina jest efektem dyskusji zogniskowanej wokół zagadnień i problemów dotyczących konkretnej społeczności szkolnej. Oprócz opisu strategii wspierania uczniów w ich rozwoju, kształtowania osobowości artystycznej, a także ukazania sposobów radzenia sobie z trudnościami wynikającymi ze specyfiki nauczania w szkole muzycznej, zawiera opis oczekiwań postaw moralnych, kształtowania zachowań wychowanków i rozwijania szeroko rozumianej wrażliwości muzycznej.

Specyficzny charakter Zespołu Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina wynika z faktu istnienia obok siebie sekcji instrumentalnych, sekcji rytmiki i sekcji wokalnej dla młodzieży niepełnoletniej i pełnoletniej, jak i Policealnego Studium Jazzu dla osób dorosłych. Problemy doskonalenia artystycznego obejmują zatem nie tylko podwyższanie umiejętności młodzieży w dziedzinie gry na instrumencie i w śpiewie, ale także poznawanie nowych obszarów muzycznych, począwszy od nowych stylów, nowych sposobów interpretacji i wykonawstwa.

Proces wychowania to także dążenie do perfekcji, praca nad odkrywaniem i pogłębianiem wartości artystycznych, praca nad rzetelnym profesjonalizmem, która nigdy nie ma kresu. Młodzież szkolna i dorośli uczniowie Policealnego Studium Jazzu, mają zatem wspólną płaszczyznę porozumienia jaką jest muzyka, rodzaj szczególnej emocji jaką wzbudza w człowieku kontakt ze sztuką i nieustanne dążenie do ideału.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze Statutami Szkoły, oraz szkolnym zestawem programów nauczania. Założeniem działań wychowawczo-profilaktycznych jest współpraca całej społeczności szkolnej: uczniów, ich rodziców, nauczycieli oraz pracowników administracji.

2. Podstawy prawne

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., nr 78, poz. 483)
- Konwencja o Prawach Dziecka (Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 820 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2025 r. poz. 881 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. z 2025 r.,poz. 515)
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 1995, nr 10, poz. 55 z późn. zm.)
- Ustawa z 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982, nr 35, poz. 230 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2005, nr 179, poz. 1485 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. 2005, nr 180, poz. 1493 z późn. zm.)
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz.U. 1994, nr 111, poz. 535 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. *w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022* (Dz.U. 2017, poz. 458)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. *w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii* (Dz.U. z 2015 r., poz. 1249 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 lipca 2023 r. *w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa artystycznego* (Dz.U. z 2023 r., poz. 1754 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 17 lipca 2025 r. *w sprawie ramowych planów nauczania w publicznych szkołach i placówkach artystycznych* (Dz.U. z 2025 r., poz. 1082 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 30 października 2017 r. *w sprawie warunków i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizacji indywidualnego programu lub toku nauki w szkołach artystycznych realizujących wyłącznie kształcenie artystyczne* (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1696)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 lipca 2023 r. *w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2023 r., poz. 1798)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. *w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym* (Dz.U. z 2017 r., poz. 1578 z późn. zm)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 września 2017 r. *w sprawie orzeczeń i opinii wydawanych przez zespoły orzekające działające w publicznych poradniach psychologiczno-pedagogicznych* (Dz.U. z 2017 r., poz. 1743)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz.U. 2003, nr 6, poz. 69 z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 21 grudnia 2017 r. *w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne szkoły i placówki artystyczne dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz.U. 2017, poz. 2474)

3. Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Państwowa Szkoła Muzyczna II stopnia im. Fryderyka Chopina w Warszawie powstała w 1883 roku jako Szkoła Muzyczna przy Warszawskim Towarzystwie Muzycznym, którego prezesem był Stanisław Moniuszko. W 1919 roku w uznaniu zasług Szkoła otrzymała nazwę i uprawnienia „Wyższej Szkoły Muzycznej imienia Fryderyka Chopina".

Z inicjatywy prof. Jerzego Żurawlewa Szkoła w 1927 roku Międzynarodowe Konkursy Pianistyczne im. Fryderyka Chopina a z inicjatywy Adama Wieniawskiego od 1935 roku organizowano tu Międzynarodowe Konkursy Skrzypcowe im. Henryka Wieniawskiego.

W 1950 r. Szkoła otrzymała nazwę Średniej Szkoły Muzycznej im. Fryderyka Chopina i została upaństwowiona. Kształcenie prowadzono w klasach instrumentalnych i klasie wokalnej, którą w późniejszych latach rozbudowano o Sekcję Piosenki Aktorskiej. Wykształciła ona wielu znanych polskich piosenkarzy, m.in. Edytę Geppert i Andrzeja Rosiewicza.

W 1992 roku powołano w Szkole jedyny w owym czasie w średnim szkolnictwie muzycznym w Polsce Wydział Jazzu. Zasięg kształcenia Wydziału rozszerzony został o powołane przy Szkole Policealne Studium Jazzu. Równocześnie z powołaniem Policealnego Studium Jazzu, w 1997 roku Szkoła przekształcona została w Zespół Państwowych Szkół Muzycznych im. Fryderyka Chopina. W grudniu 2005 r. Studium otrzymało imię Henryka Majewskiego – wybitnego trębacza jazzowego, współtwórcy Wydziału Jazzu i Studium oraz wicedyrektora Szkoły.

Wśród wybitnych uczniów i absolwentów, odnoszących sukcesy w Polsce i za granicą należy wymienić: Zdzisławę Donat, Jerzego Artysza, Jadwigę Rappe, Jerzego Knetiga, Annę Malewicz-Madey, Leonarda Mroza, Jadwigę Kotnowską, Pawła Skrzypka, Wandę Głowacką i Artura Rucińskiego. Wielu z nich obecnie wróciło do Szkoły jako jej wybitni pedagodzy.

Od 6 listopada 2014 r. Szkoła prowadzi zajęcia w dwóch lokalizacjach. Główna siedziba mieści się przy ulicy Bednarskiej 11, natomiast przy ulicy Połczyńskiej 56 - część dydaktyczna Koncertowego Centrum Edukacji Muzycznej.

O wysokim poziomie nauczania Szkoły świadczy bardzo duże zainteresowanie kształceniem. Co roku do rekrutacji przystępuje ponad 100 kandydatów, zasilając szeregi wychowanków. W efekcie Szkoła liczy około 400 uczniów w wieku od 12 do 24 lat.

Szkoła wykształciła laureatów wielu konkursów oraz stypendystów różnych Funduszy, w tym MKiDN. Absolwenci dostają się na uczelnie muzyczne w kraju i za granicą (Wielka Brytania, Niemcy, Austria, Holandia, Belgia). Niektórzy z nich wybierają też kierunki muzyczne na uniwersytetach (muzykologia, muzykoterapia, reżyseria dźwięku) a pozostali stają się pełnowartościowymi odbiorcami sztuki.

Współpracujemy z UMFC, innymi szkołami muzycznymi w Polsce, ambasadą USA (w zakresie muzyki jazzowej), domami kultury, ośrodkami pomocy społecznej.

Rada Rodziców aktywnie współdziała z gronem uczniów i nauczycieli.

4. Misja i wizja szkoły

Misja szkoły

Misją Szkoły, oprócz pełnienia funkcji dydaktycznej, jest dążenie do harmonijnego rozwoju ucznia, zarówno w sferze artystycznej, intelektualnej, psychicznej, fizycznej, emocjonalnej, estetycznej, jak i społecznej.

Stwarzamy warunki sprzyjające rozwojowi dzieci wrażliwych na muzykę oraz dajemy podstawy wykształcenia muzycznego, wdrażając do samodzielności i pomagając w podejmowaniu decyzji dotyczącej kierunku dalszej edukacji.

Stawiamy sobie za cel kształcenie i wychowanie w duchu poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, umiłowania ojczyzny jak również otwarcia na wartości kulturalne innych narodów. Podejmujemy działania mające wpływ na kształtowanie postaw patriotycznych, tolerancyjnych i humanitarnych.

Szkoła jest miejscem, w którym kształtują się postawy społeczne. Poprzez kultywowanie i tworzenie tradycji Szkoły oraz wspieranie działań zespołowych budujemy więź pomiędzy wszystkimi członkami naszej społeczności. Uczymy szacunku dla drugiego człowieka, jego poglądów i zainteresowań.

Tworzymy warunki do rozbudzania potrzeby przeżyć i doświadczeń muzycznych, rozpoznawania własnych talentów, a także do rozumienia muzyki i jej znaczenia dla kultury. Wprowadzamy w świat wiedzy i muzyki. Uczymy systematyczności, odpowiedzialności oraz profesjonalizmu, przygotowując do aktywnego i twórczego udziału w życiu artystycznym, kulturalnym i społecznym.

Dbamy o bezpieczeństwo uczniów, pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, podejmujemy działania profilaktyczne przeciwko negatywnym postawom, takim jak brak tolerancji, przemoc i uzależnienie. Propagujemy zdrowy tryb życia oraz kulturę spędzania czasu wolnego.

Wizja szkoły

Szkoła jest instytucją przyjazną i twórczą. Stwarza możliwości poznania świata muzyki, jej piękna i znaczenia w kulturze. Nauczyciele szkoły dążą do tego, by stać się wzorem postępowania etycznego dla uczniów. Są otwarci na zmiany zachodzące w procesie kształcenia, przy jednoczesnym stawianiu określonych wymagań edukacyjnych. Kształtują osobowość uczniów, stwarzają im warunki do rozwijania umiejętności wykorzystania zdobytej wiedzy w praktyce, pomagają w podjęciu decyzji o wyborze dalszej drogi kształcenia muzycznego. Dążą do pełnej integracji między wszystkimi uczestnikami życia szkolnego.

W zmieniających się czasach chcemy coraz lepiej rozpoznawać potrzeby i rozwiązywać problemy uczniów. Staramy się pełnić rolę pedagoga, któremu można zaufać i w którym można znaleźć oparcie. Dążymy do stworzenia atmosfery, w której uczeń może czuć się bezpiecznie i w której będzie mieć optymalne warunki do rozwoju osobistego i profesjonalnego.

5. Sylwetka absolwenta

Chcielibyśmy, żeby nasza postawa – nauczycieli Szkoły – sprzyjała rozwojowi uczniów w poniższych obszarach:

Profesjonalizm i artyzm:

- wiedza z teorii muzyki, kontekst historii muzyki,
- gra na instrumencie, rytmika lub śpiew,
- skuteczność, dokładność, regularność,
- zaangażowanie w uczeniu się, żywa współpraca z nauczycielem,
- odczytywanie z tekstu nutowego idei kompozytora, twórcze używanie własnej osobowości w respekcie do zapisu,
- występy sceniczne,
- balans między trzeźwością a emocjonalnością, szczerość przekazu,
- szukanie wewnętrznego miejsca ucznia, w którym może on czuć się bezpiecznie będąc wystawionym na opinie innych,
- poszukiwanie inspirujących i interesujących ucznia utworów wielu dziedzin sztuki i nauki (różne style muzyczne, literatura, sztuki graficzne, filozofia, itp.) oraz miejsc fizycznych i wirtualnych, w których można tych utworów doświadczać,
- możliwość kontynuowania nauki w wyższych uczelniach muzycznych.

Osobowość i odnajdywanie się w społeczeństwie:

- uczciwość, życzliwość, tolerancyjność, otwartość,
- dbałość o dobro wspólne, wartości patriotyczne,
- poczucie własnej wartości, realizowanie własnej wyjątkowej osobowości oraz branie pod uwagę innych ludzi,
- przytomność, odpowiedzialność,
- korzystanie z różnorodnych możliwości dostępnych w świecie.

6. Wartości ważne dla społeczności szkolnej

Miłość i szacunek dla Ojczyzny

Dążeniem Szkoły jest promowanie postawy patriotycznej. Podczas zajęć szkolnych uczniowie zapoznają się z dorobkiem artystycznym polskich kompozytorów i wykonawców.

Poprzez działania artystyczne dbamy o podtrzymywanie tradycji obchodzenia świąt narodowych oraz ważnych rocznic historycznych. Uczestnictwo uczniów i nauczycieli w takich projektach muzycznych wpływa na pogłębienie szacunku dla dokonań i osiągnięć poprzednich pokoleń Polaków. Równocześnie kształtuje się poczucie przynależności do społeczności szkolnej, polskiej, europejskiej i światowej.

Kultura osobista oraz tolerancja i szacunek wobec wszystkich ludzi

Szkoła jest miejscem, gdzie relacja uczeń-mistrz stwarza warunki do przekazywania pozytywnych wzorców postępowania. Na lekcjach indywidualnych oraz grupowych wdrażamy uczniów do przestrzegania zasad dobrego wychowania, uczymy panować nad negatywnymi emocjami oraz reagować na różne formy nieuczciwości lub agresji. Promujemy życzliwość i szacunek należny każdemu człowiekowi.

Miłość i szacunek do świata kultury i sztuki

Obcowanie z muzyką daje młodzieży asumpt do rozwijania własnej wrażliwości na szeroko pojmowaną sztukę. Czynne uczestnictwo w koncertach, festiwalach oraz warsztatach muzycznych rozwija w nich świadomość współtworzenia kultury wysokiej, umożliwia poznanie pozaszkolnego środowiska artystycznego. Rozbudza zainteresowanie innymi dziedzinami sztuki.

Świadome zaangażowanie się w kierunkową aktywność i osiąganie celów

Prowadzona w szkole indywidualizacja procesu nauczania pozwala rozwijać specyficzne uzdolnienia muzyczne ucznia. Dzięki temu on sam może poznać swoje „mocne i słabe strony", pracować nad odkrywaniem własnego potencjału oraz budzić w sobie motywację do pracy i pasję muzykowania. Sprzyjają temu występy na koncertach, konkursach i innych projektach artystycznych.

Samorealizacja, czyli dążenie do pełnego urzeczywistnienia siebie poprzez twórczą i odtwórczą aktywność artystyczną

Szkoła promuje rzetelność i systematyczność pracy oraz uczy organizacji czasu. Umożliwia prezentację dokonań wychowanków, dzięki czemu staramy się przygotować uczniów do samodzielności w realizacji postawionych zadań oraz inspirować do wyrażania własnych emocji w twórczości muzycznej.

Dokładamy starań, aby występy uczniów były polem do nauki przeżywania sukcesów i porażek, uczymy konstruktywnej krytyki i odporności na chwilowe niepowodzenia. Torujemy drogę do samodzielnej działalności artystycznej uczniów, inspirujemy również do własnej twórczości.

7. Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Obszary oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych

1) Głównym obszarem oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych w szkole są **zajęcia dydaktyczne.** Specyfika szkoły artystycznej (muzycznej) określa sposób przeprowadzenia kształcenia uczniów zarówno poprzez zajęcia dydaktyczne zbiorowe jak i indywidualne. Ich prawidłowa realizacja jest określona w Statutach Szkoły. Dokument ten jest podstawą dla Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego i określa warunki jego realizacji.

Pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w szkole muzycznej, to zarówno nauczyciele przedmiotów teoretycznych, jak i praktycznych. Oprócz podstawowych obowiązków dydaktycznych, do których są zobowiązani pracownicy pedagogiczni i do których mają gruntowne przygotowanie pod względem artystycznym, metodycznym i psychologiczno-pedagogicznym, ważnym aspektem są powinności wychowawcze.

W tak pojmowanym modelu pracy nauczyciela w szkole muzycznej, można wyróżnić konkretne pola działania i wychowania:

Nauczyciel jako moderator edukacji kulturalnej

- pogłębia zainteresowania uczniów, zachęca do samokształcenia i rozwijania uzdolnień,
- rozwija wrażliwość estetyczną uczniów, uwrażliwiając ich na piękno, ale jednocześnie uwzględnia i szanuje ich odmienność,
- rozwija w uczniach wyobraźnię muzyczną, pamięć i koncentrację,
- odkrywa przed uczniami wartości artystyczne, dając im okazję do samodzielnej oceny dzieł muzycznych,
- kształci poczucie własnej wartości i samokrytycyzmu,
- wyrabia w uczniach umiejętność oceny własnych osiągnięć, zarówno ocenę normatywną (porównanie siebie w grupie) jak i idiograficzną (porównanie ucznia do siebie samego na przestrzeni miesięcy czy lat nauki),
- dba o przekazywanie wartości patriotycznych,
- rozbudza zamiłowanie do muzykowania indywidualnego i zespołowego,
- kształtuje osobowość artystyczną.

Nauczyciel jako „przewodnik" artystyczny oraz wsparcie emocjonalne

- tworzy warunki umożliwiające wszechstronny rozwój uczniów,
- stwarza życzliwą i przyjazną atmosferę pracy,
- dba o poprawną komunikację interpersonalną z uczniem oraz z jego rodzicami,
- kształtuje wrażliwość na świat i ludzi w oparciu o wartości moralne,
- poprzez własną moralną postawę nie stwarza rozdźwięku pomiędzy teorią a tym, jak jest postrzegany przez ucznia,
- wychowuje w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- uczy systematyczności i punktualności,
- uczy pokonywania trudności i przezwyciężania tremy,
- przestrzega przed podejmowaniem działań i zachowań ryzykownych,
- udziela pomocy w sytuacjach kryzysowych, co wiąże się z umiejętnością dostosowania metod pracy artystycznej do potrzeb, możliwości i poziomu ucznia,
- kształci pamiętając o pozytywnym motywowaniu ucznia,
- rozbudza w uczniu pasję i radość z obcowania ze sztuką.

2) Drugim obszarem oddziaływania profilaktycznego i wychowawczego jest szeroka oferta **zajęć nieobowiązkowych i pozaszkolnych,** takich jak koncerty, audycje i wykłady, która służy rozwojowi osobowości, zainteresowań a także prezentacji wiedzy i umiejętności uczniów. Szkoła zachęca do korzystania z wybranych elementów tej oferty zajęć, w zgodzie z zainteresowaniami uczniów.

   Nauczyciel może także pomóc w poszerzaniu zainteresowań i rozwijaniu kultury muzycznej, a także w umiejętności oceny jej estetycznej wartości, poprzez umożliwienie uczniom kontaktu z „żywą muzyką" artystyczną na salach koncertowych, spektaklach operowych i teatralnych. W ten sposób może wpłynąć na zwiększenie ich przeżyć estetycznych, których nie jest w stanie zastąpić nagranie i tym samym wykształcić potrzebę korzystania z oferty tych instytucji.

3) Trzeci obszar oddziaływań profilaktyczno-wychowawczych to **formy systematycznego informowania i współpracy uczniów, rodziców, nauczycieli i dyrekcji.** Do ukształtowania pożądanej postawy uczniów niezbędna jest wymiana opinii, przekazywanie sugestii, obieg informacji wewnątrz całego grona społeczności szkolnej i rodzicielskiej.

8. Ogólne założenia programu profilaktyczno-wychowawczego

Szkoła ma zagwarantowaną autonomię w opracowywaniu własnego programu wychowawczo-profilaktycznego, który uwzględnia cele i zadania dydaktyczne oraz społeczne. Najważniejszym założeniem tego programu jest dobro uczniów, ich szczęście, spełnienie, harmonijny rozwój. W związku z tym naszymi celami pozostają:

Cele wychowawcze:

- rozwój artystyczny: dbanie o kompletny rozwój artystyczny uczniów; umożliwianie poznawanie świata w jego całości i złożoności; wspomaganie samodzielności uczenia się; inspirowanie do wyrażania własnych myśli i przeżyć; motywowanie do dalszej edukacji;
- rozwój duchowy: dbanie o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu tolerancji i szacunku dla drugiego człowieka;
- rozwój psychiczny: rozwijanie obywatelskich, patriotycznych i społecznych postaw; rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów;
- rozwój społeczny: podejmowanie działań związanych z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi
  i symbolami państwowymi; bezpośrednia współpraca z rodzicami uczniów oraz innymi podmiotami zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły; wzmacnianie przywiązania do historii i tradycji narodowych, poczucia tożsamości narodowej, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat.

Cele profilaktyczne:

- rozwój fizyczny: zachęcanie do aktywności fizycznej, która może być znakomitą odskocznią od wysiłku emocjonalnego i intelektualnego;
- profilaktyka zagrożeń: reagowanie na wczesne sygnały problemów związanych z zagrożeniami uzależnień;

- pomoc psychologiczno-pedagogiczna: informowanie o możliwości korzystania z pomocy w specjalistycznych poradniach (w tym w Specjalistycznej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej Centrum Edukacji Artystycznej);
- pedagogizacja rodziców: bieżąca i ścisła współpraca nauczycieli z rodzicami;
- rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli: szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne.

9. Uczestnicy i realizatorzy programu profilaktyczno-wychowawczego

Dyrektor i kierownictwo szkoły:

- tworzą warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- dbają o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- tworzą w szkole klimat współpracy i zaufania,
- inspirują nauczycieli do wdrażania nowych rozwiązań w procesie kształcenia,
- wspomagają nauczycieli i uczniów w realizacji zadań,
- nadzorują zgodność działania szkoły ze Statutami i regulaminami obowiązującymi w szkole,
- nadzorują realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Zespół d/s Programu Wychowawczo-Profilaktycznego:

- diagnozuje potrzeby środowiska uczniowskiego,
- planuje szkolenia dla uczniów i nauczycieli,
- planuje doskonalenie zadań profilaktycznych i wychowawczych,
- koordynuje pracę wychowawczo-profilaktyczną.

Rada Pedagogiczna:

- konsultuje tworzenie programu wychowawczo-profilaktycznego,
- realizuje uchwalony przez Radę Rodziców program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczy w ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego.

Nauczyciele:

- tworzą warunki umożliwiające wszechstronny rozwój uczniów,
- kształtują wrażliwość na świat i ludzi w oparciu o wartości moralne,
- wychowują w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- dbają o przekazywanie wartości patriotycznych,
- pogłębiają zainteresowania uczniów, zachęcają do samokształcenia i rozwijania uzdolnień,
- rozwijają wrażliwość estetyczną uczniów, uwrażliwiając ich na piękno,
- rozwijają u uczniów wyobraźnię muzyczną, pamięć i koncentrację,
- uczą pokonywania trudności, przezwyciężania tremy,
- rozbudzają zamiłowanie do muzykowania indywidualnego i zespołowego,
- stwarzają życzliwą przyjazną atmosferę pracy,
- uczą systematyczności i punktualności,
- kształcą poczucie własnej wartości i samokrytycyzmu,
- kształtują osobowość artystyczną.

Rada Rodziców:

- uchwala program wychowawczo-profilaktyczny,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną i kierownictwem Szkoły, podejmując działania wspierające realizację programu wychowawczo-profilaktycznego,
- aktywizuje rodziców do uczestnictwa i współorganizacji projektów artystycznych i wychowawczych Szkoły.

Samorząd Uczniowski:

- współpracuje z organami kierowniczymi Szkoły,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej Szkoły,
- jest wyrazicielem postaw i potrzeb środowiska uczniowskiego,
- dba o dobre imię szkoły, współtworzy jej tradycje,
- inspiruje do podejmowania działalności wolontarystycznej i edukacji rówieśniczej,
- uczestniczy przy realizacji projektów edukacyjnych lub artystycznych organizowanych przez Szkołę.

Część II

Programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2026/2027

1. Wnioski z ewaluacji programu z poprzedniego roku szkolnego (2025/2026)

a) Zgodnie z rekomendacjami CEA na rok szkolny 2025/2026 na temat **czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów,** w dniach 7-11 września 2026 r. przeprowadzono wśród wszystkich uczniów szkoły (SM II st. i PSJ, pełnoletnich i niepełnoletnich), z wyjątkiem nowo przyjętych, ankietę. Ankieta ta została opracowana na bazie zeszłorocznej ankiety diagnostycznej, została jednak lekko zmodyfikowana w związku z poszerzeniem grona respondentów.
W badaniu wzięło udział 199 uczniów, lecz nie wszyscy uczniowie odpowiedzieli na wszystkie pytania. W ankiecie można było także zaznaczyć jednocześnie kilka odpowiedzi.

Celem ankiety było zbadanie świadomości uczniów w zakresie uzależnienia od różnych używek (nikotyna, alkohol, narkotyki), zbadanie poziomu poczucia zagrożenia uczniów stwarzanego przez innych uczestników społeczności szkolnej oraz rozpoznanie poziomu relacji międzyuczniowskich.

Wnioski wynikające z przeprowadzonej ankiety:

- Prawie wszyscy ankietowani uczniowie mają świadomość zakazu spożywania środków uzależniających na terenie szkoły i przestrzegają tego zakazu (198 versus 2).
- Ankieta wskazała, że uczniowie naszej szkoły w niskim stopniu korzystają z używek. Wszyscy ankietowani są świadomi ich negatywnego wpływu na organizm, mimo to należy nadal uświadamiać uczniów o szkodliwości używania alkoholu, nikotyny , narkotyków oraz substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.
- Co dziesiąty uczeń deklaruje, że w relacji z nauczycielem doświadczył zagrożenia swojego bezpieczeństwa, jednak 70% ankietowanych ma do nauczycieli zaufanie i zwróciłoby się do nich ze swoimi problemami.
- Około 90% uczniów czuje potrzebę utrzymywania relacji koleżeńskich lub przyjacielskich w naszej szkole i ocenia je jako dobre lub bardzo dobre.
- Ponad 90% uczniów odbiera przestrzeń naszej szkoły jako bezpieczną i czuje że może liczyć na pomoc z naszej strony (193 versus 2).
- Należy podtrzymywać pozytywną atmosferę oraz bezpieczeństwo pracy panujące w szkole.
- Uwrażliwić nauczycieli na prawidłowy sposób komunikacji z uczniami.

- Uwrażliwić nauczycieli na potrzebę reagowania w sytuacji zagrożenia wynikajacego z pojawienia się środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych w szkole.
- Podtrzymać dobry kontakt oraz poczucie zaufania między członkami społeczności szkolnej.

b) Rekomendowane przez CEA **zaangażowanie nauczycieli wszystkich specjalności w organizację pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole,** dało impuls do badania jakości współpracy nauczycieli i uczniów poszczególnych sekcji.
W dniach 1-10 września 2025 r. przeprowadzono ankietę wśród nauczycieli sekcji Fortepianu, Organów i Klawesynu oraz Sekcji Instrumentów Dętych. Pytania dotyczyły metod pracy i organizacji „życia muzycznego" uczniów oraz stopnia zainteresowania nauczycieli ogólnym rozwojem uczniów. Z analizy wynika, że nauczyciele są w dużym stopniu zaangażowani w organizację wydarzeń umożliwiających integrację społeczności szkolnej, a także w pomoc w znalezieniu przez uczniów informacji o ofercie warsztatów psychologicznych organizowanych przez CEA.

c) Zgodnie z rekomendacjami CEA odnośnie **poszerzania przez nauczycieli znajomości literatury psychologicznej i pedagogicznej kształcenia artystycznego ze szczególnym uwzględnieniem wydawnictw CEA** przeprowadzono obowiązkowe szkolenie online pt. *„Funkcjonowanie w szkole artystycznej ucznia z zaburzeniami neurorozwojowymi oraz depresją "* (7.10.2025 r. – prowadząca Magdalena Kacała pedagog CEA). W ramach samokształcenia i rozwoju osobistego nauczyciele brali udział w wielu szkoleniach organizowanych przez CEA, dotyczących pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej uczniom m.in.: *„Neurobiologia wyzwań. O relacji między presją a stresem, „ Motywacja w edukacji artystycznej. Jak działa i co z tego wynika?", „(Do)cenianie w szkole artystycznej. Jak zadbać o rozwój uczniów", „Kryzys psychiczny u dzieci i młodzieży. Kiedy i jak powinniśmy na niego reagować?", „Pokonywanie trudności. Jak radzić sobie z uczniem o specyficznych trudnościach edukacyjnych", „Bezpieczeństwo emocjonalne ucznia", „Profilaktyka zdrowia psychicznego"*

2. Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok szkolny 2026/2027

a) Organizacja w szkołach działań wspomagających procesy uczenia się.
b) Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej.
c) Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i innym.

3. Diagnoza aktualnych potrzeb

a) Jednym z priorytetów na rok szkolny 2026/2027 jest diagnoza trudności związanych z organizacją nauki, koncentracją, motywacją i planowaniem pracy.

Proponowanymi działaniami jest zapoznanie uczniów z metodami skutecznego zapamiętywania i utrwalania materiału, ćwiczeniami rozwijającymi koncentrację, a także kształtowanie umiejętności planowania czasu przeznaczonego na naukę, ćwiczenie i odpoczynek.

b) Kolejnym obszarem badań jest rozpoznanie, czy uczniowie czują się bezpiecznie w szkole i w relacjach rówieśniczych. Edukacja na temat hejtu w Internecie, wykluczenia, ośmieszania i innych form cyberprzemocy. Podnoszenie kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania przemocy i cyberprzemocy oraz procedur zgłaszania nadużyć. Edukacja rodziców obejmująca zagadnienia bezpieczeństwa dzieci w Internecie. Planowane jest szkolenie *„Zdrowie psychiczne i profilaktyka: Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i uzależnieniom behawioralnym oraz pomoc w kryzysach psychicznych”* (6.10.2026 r. – online).

c) Istotnym polem do działań jest przeciwdziałanie uzależnieniom behawioralnym i innym zachowaniom ryzykownym. Edukacja dotycząca racjonalnego korzystania ze smartfonów, Internetu i mediów społecznościowych. Rozpoznawanie problemów i zjawiska FOMO (ang. Fear of Missing Out), czyli odczucia lęku przed odłączeniem od sieci i brakiem dostępu do mediów społecznościowych. Kształtowanie umiejętności ograniczania nadmiaru korzystania z Internetu. Planowane jest przeprowadzenie ankiety wśród uczniów na temat uzależnień behawioralnych (maj 2027 r.).

4. Cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego

Na podstawie wniosków z ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego z poprzedniego roku szkolnego, rekomendacji Centrum Edukacji Artystycznej na obecny rok szkolny jak również wniosków z przeprowadzonej ankiety opracowano cele planu wychowawczo-profilaktycznego, które obejmują następujące obszary:

a) Wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów poprzez wzmacnianie ich samodzielności w uczeniu się, budowanie bezpiecznych i opartych na szacunku relacji rówieśniczych.
b) Budowanie bezpiecznego środowiska szkolnego opartego na szacunku, odpowiedzialności i poszanowaniu godności każdego członka społeczności szkolnej, rozwijanie świadomości zagrożeń związanych z cyberprzemocą, uzależnieniami, a także kształtowanie umiejętności rozpoznawania i reagowania na przemoc, w tym cyberprzemoc.
c) Kształtowanie świadomego i odpowiedzialnego stosunku uczniów do korzystania z technologii, Internetu, mediów społecznościowych, gier oraz innych aktywności mogących prowadzić do utraty kontroli. Wzmacnianie czynników chroniących przed uzależnieniami od substancji psychoaktywnych.

5. Wykaz specjalistycznych placówek

- Pedagog CEA w Warszawie: Magdalena Kacała
  PLSP im. W. Gersona, ul. Smocza 6, 01-009 Warszawa
  tel. 22 838-92-01, tel. kom. 668-304-399 e-mail: kacala@cea.art.pl

  Dyżury: poniedziałek 13.00-16.00; wtorek 13.30-16.30

- Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna dla Dzieci i Młodzieży ze Środowisk Zagrożonych Alkoholizmem „Opta". ul. Dzielna 7, 00-154 Warszawa (Muranów, dzielnica Śródmieście)

  tel. **22 826 39 16**, **506 399 683,** profil poradni na Facebooku.

- Ogólnopolski Telefon Zaufania Narkotyki tel. **800 199 990**
- Ogólnopolski Telefon Zaufania – linia anonimowa, tel.: **116 111**
- Policyjny Telefon Zaufania **800 120 226**
- „Zatrzymaj przemoc" tel. **0 800 120 148**
- Ogólnopolski telefon dla ofiar przemocy w rodzinie – „NIEBIESKA LINIA": **800 120 002**
- Telefon dla rodziców i nauczycieli w sprawie bezpieczeństwa dzieci: **800 100 100**
- Rodzinna Poradnia Profilaktyki i Terapii MONAR, ul. Hoża 57, 00-681 Warszawa, tel. **22 621 13 59**
- Poradnia Rodzinna ul. Mokotowska 55 lok. 4, 00-542 Warszawa **tel. 22 622 99 09 www.pfs.pl**

  Poradnia czynna od podniedziałku d piątku w godz. 11:00-19:00

- Poradnia Rodzinna ds. Przeciwdziałania Przemocy ul. Dobra 5 lok. 15, 00-384W **tel. 22 627 07 25** www.pfs.pl

  Poradnia czynna od podniedziałku d piątku w godz. 11:00-19:00

6. Harmonogram zadań do realizacji w roku szkolnym 2026/2027

Lp.	Obszar	Zadania	Termin	Odpowiedzialni	Ewaluacja
1.	Organizacja w szkołach działań wspomagających procesy uczenia się	• dbanie o wyposażenie szkoły • nauka planowania pracy i dzielenia materiału na mniejsze etapy • warsztaty ćwiczące zapamiętywanie, rozwijające koncentrację • nauka metod skutecznego uczenia się	Cały rok szkolny	Dyrekcja szkoły, nauczyciele, rodzice	Obserwacja postępów w nauce, ankiety, rozmowy
	Doskonalenie pracy własnej uczniów	• organizacja koncertów szkolnych i pozaszkolnych (Koncert laureatów konkursu „Bednarskie Smyczki”)	19 IX 2026 godz. 19.00	Dyrekcja szkoły, nauczyciele, rodzice	Omawianie z uczniami prezentacji
	Aspekty wychowawcze	• organizacja audycji szkolnych (Audycja chopinowska (wokalno-pianistyczna) z okazji 177. rocznicy śmierci patrona Szkoły)	17 X (sobota) godz. 17.00	Sekcja wokalno-aktorska i sekcja fortepianu	Omawianie z uczniami prezentacji
		• artystyczne wyjazdy uczniów: wyjazd YUNO do Pragi (Czechy), wyjazd YUNO do Wilna (Litwa), wyjazd YUNO do Heide (Niemcy)	30 IX-4 X 2026 10-14 XI 2026 20-28 II 2027	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Refleksje po wyjeździe
		• organizacja koncertu jesiennego w UMFC	26 XI 2026 (czwartek)	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Omawianie z uczniami prezentacji

		• Koncert z okazji 60-lecia Sekcji Piosenki w Studio S1 Polskiego Radia	8 XII 2026 (wtorek)	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Omawianie z uczniami prezentacji
		• Koncerty promocyjne w szkołach muzycznych I stopnia	styczeń 2027	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Informacje zwrotne
		• Koncert Sekcji Wokalno-Estradowej	12 III 2027 (piątek)	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Omawianie z uczniami prezentacji
		• Joy Spring – koncert wokalistyki jazzowej	17 III 2027 (środa)	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Omawianie z uczniami prezentacji
		• Koncert w Archikatedrze (chór i zespoły)	18 IV 2027 (niedziela)	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Omawianie z uczniami prezentacji
		• Koncert dyplomantów w UMFC	29 IV 2027 (czwartek)	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Informacje zwrotne
		• Scena Jazzowa Bednarskiej	26 V 2027 (środa)	Kierownictwo szkoły, nauczyciele	Informacje zwrotne
		• Koncert doroczny (Foyer Połczyńska) + piknik szkolny	19 VI 2027 (sobota)	Dyrekcja szkoły, nauczyciele, rodzice	Informacje zwrotne
2.	Podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej	• edukacja na temat hejtu, wykluczenia, ośmieszania w Internecie • zapoznanie uczniów z procedurami zgłaszania incydentów przemocy i osobami, do których mogą się zgłosić	Cały rok szkolny	Dyrekcja szkoły, nauczyciele, inni pracownicy szkoły	Obserwacja, rozmowy, ankieta, informacje zwrotne od uczniów i ich rodziców
		Planowane jest szkolenie: *„Zdrowie psychiczne i profilaktyka: Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i uzależnieniom*	6 X 2026 (online)	Nauczyciele	

		behawioralnym oraz pomoc w kryzysach psychicznych”			
3.	Podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i innym	• edukacja na temat racjonalnego korzystania z technologii cyfrowych • rozpoznawanie sygnałów świadczących o uzależnieniu od smartfonów, mediów społecznościowych i gier komputerowych • rozpoznanie i wsparcie w sytuacji stwierdzenia zjawiska FOMO • promowanie zdrowego trybu życia	Cały rok szkolny	Dyrekcja szkoły, nauczyciele, społeczność szkolna, rodzice	Obserwacja rozmowy, informacje zwrotne od nauczycieli, uczniów i rodziców, ankieta na temat uzależnień behawioral-nych